

Motion till riksdagen 2021/22:1462

av **Boriana Åberg (M)**

Missbruk av pass och andra svenska resehandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra missbruket av svenska resehandlingar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa straffansvar för den som uppsåtligen låter sitt pass användas av någon annan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkalla uppehållstillståndet för personer som reser till länder de flytt ifrån, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Rapporter om utländska medborgare som försöker ta sig in i Europa med svenska handlingar inkommer frekvent från svenska ambassader och konsulat. Tusentals svenska handlingar beslagtas årligen på de stora så kallade högriskflygplatserna när personer gör försök att använda dessa. Ett vanligt tillvägagångssätt är att man använder ett s.k. look-alike-pass, dvs ett riktigt pass som man köpt, lånat eller stulit från en medborgare i ett Schengenland.

På senare tid har även svenska uppehållstillståndskort (UT-kort) börjat missbrukas i stor skala. Dels för att innehavare av svenskt UT-kort och pass från hemlandet kan resa fritt till och från Sverige, dels för att utländska pass oftast är betydligt lättare att förfälska än svenska.

Det är väldigt svårt att beivra dessa brott eftersom det inte går att bevisa att personen har lånat ut eller sålt sitt UT-kort. För att stävja missbruket har exempelvis Nederländerna placerat gränskontrollbandsmän på de stora högriskflygplatserna. En gränskontrollbandsmans uppgift är att upptäcka missbrukade handlingar och vid tveksamma fall bistå passkontrollanterna med språkkunskaper. I nuläget är det möjligt

att ta sig via Turkiet till Sverige med falska svenska resehandlingar utan att få en enda kontrollfråga på svenska.

Verkningsfulla åtgärder måste sättas in för att stävja denna typ av brottslighet. Sverige bör omgående placera gränskontroll sambandsmän på de stora högriskflygplatserna. Dessutom bör frågan om återkallelse av uppehållstillstånd och skyddsstatusförklaring oftare aktualiseras för innehavare av uppehållstillstånd som reser till sina hemländer, då resan i sig presumerar att något skyddsskäl inte föreligger eller åtminstone inte längre föreligger. Slutligen bör det införas straffansvar för den som uppsåtligt låter sitt pass användas av någon annan.

Boriana Åberg (M)